

Petur Mohr Dam, løgmaður 70 ár

av okkara sjúkrahúsum sett í gongd, studenta- og læraraskúla-málið loyst, mangir prýðiligar skúla bygningar reistir, fiskimarksmálið loyst, víðari rættindi á sjógv og landi vunnið í Grønlandi, Íslandi og Noreg, stórsígnar hækkingar av minstuløn og prisviðbót til fiskimenn og útróðramenn, avgerðir tiknar um bygging av vaktar- og bjargingarskipi, strandferðslan útbygt við avgerðini um bygging av nýggjum Smírlí, framtíðarlígu ilogumáluni stórliga bött við stórpeningi til realkreditstovnin, 60 miljóna grunninum og lántøku.

Av sonnum framtøk á øllum okjum bæði vinnuliga, arbeiðsliga, lónarlaga, sosialt, mentunnar- og menningarliga.

Of sagan er við at endurtaka seg, nú P. M. Dam aftur situr í lögmannssessinum. Framtøk verða gjørd hóast vána peningatiðir, skipaflostin verður útbýgdur við hópi av nútímans stórtrolarum og linubátum, iløgupeningur fingin til vega ella í umbúna, mikil skattalætti framdur — stutt sagt tiltøk gjørd á flestu økjum fyrri at allar hendur kunnu vera í arbeiði, fyrri lónarábótum bæði á sjógv og landi, til tryggjan av liv og heilsu, til sosialan, mentunnar- og menningarligan framburð — til betri livilíkindi fyrri øll tey, ið byggja hesar klettar.

Tær samgongur og tey landsstýri, P. M. Dam hevur havt heiðurin av at verið løgmaður hjá hava

roynst Føroyum væl — hetta ásanna samgongumenn og ivaleyst fjøldin av andstöðuni eisini.

Ikki ber til at minnst P. M. Dam við sjeitiárunum úttan at nevna ágrýtna virki hansara fyrri at hevja okkum sum serstaka tjóð út eftir — og tá fyrst og fremst fyrri avreksverk hansara at vinna okkum fullan limaskap í Norðurlandaráðnum.

Víst eru vit ikki komnir á mál; men P. M. Dam setti skjótt á, og hann vann og eigur fulla undirtøku á Føroya lögtingi og hjá grannum okkara, ið allir ásannað rættleikan í tí, sum P. M. Dam bar fram á fyrsta sinni á ráðsfundi í Reykjavík. Iðin talsmaður hevur (Framhald á 7. síðu)

Í morgin — 11. august — eru farnir 70 ár, síðan P. M. Dam, Føroya løgmaður, var borin í heim í Skopun.

Tað eru bert teimum fáu, sum á hesum áramóti unnist at lita aftur á eitt so avreksríkt liv sum P. M. Dam.

Hann hevur av sonnum verið við í tí livandi livinum, altíð ágrýtin, stríðsfúsar og avreksmikil. Ótróytligur í stríðnum fyrri tí, ið hann helt vera rætt og tænti sinum medmenniskjum best.

Virkisøki hansara hevur verið vittefandi og fjølbroytt, men best er hann kendur sum politikari — sum oddamaðurin og framherjin fyrri sosialismuni her á landi.

Hann var við til at stovna javnaðarflokkin og kom at verða flokksins fyrsti valdømisvaldi tingmaður, tá hann 29 ára gamal var valdur á ting 23. jan. 1928. — Síðan hevur hann verið 11 ferðir afturvaldur á ting og hevur sostatt meira enn 40 ár á baki sum tingmaður, tó undantikin hesi tvey seinastu árin, hann hevur havt varamann fyrri seg, meðan hann hevur sitið í lögmannssessinum.

Hetta drúgva tíðarskeið sum tingmaður, og hitt ógvuliga stóra persónliga atkvøðutali til hvørt lögtingsval eru fullgjørd prógv um, hvussu ómetiligi álit P. M. Dam hevur vunnið í sinum valdømi. Sjálvsagt ikki fyrri einki. Tvørturímóti, hann hevur verið ein trúgvur, góður og ágrýtin umboðsmaður fyrri Suðureynna — hin reyða borgin, har javnaðarflokkurin hevur havt reinan meirality.

Tað er ikki bara í Suðuroy, at P. M. Dam hevur verið væl virður og vunnið sær stórt álit — hetta geldur allar Føroyar, tað hava fólkatingsvalini prógvað, tí eingin føroyingur hevur á vali vunnið so

nógvar persónligar atkvøður kring alt landið sum júst P. M. Dam, ið hevur verið fólkatingsmaður fyrst frá 1948 — 1957 og síðan frá 1964, hagar til hann segði sessin frá sær; men fyrri aftur at verða valdur í fólkatingsið við seinasta val, har hann tó ikki kom at sita, tá lögmannsembætið forðaði hesum.

Í Froðbiar sóknarstýri hevur P. M. Dam sitið síðan 1926 og sum formaður í tíðarskeiðinum 1934—1958, tá hann á fyrsta sinni gjørdist løgmaður.

Eisini hetta prógvar til fulnar, hvussu stórt álit, hann altíð hevur havt har á staðnum millum bygðakvinnur og -menn.

Í dag er P. M. Dam tó best kendur sum Føroya løgmaður — eitt starv, hann røkir á øðrum sinni.

Stórsigurin hjá javnaðarflokkinum í 1958 hevði til úrslits, at P. M. Dam varð valdur til formann av samgongu millum javnaðar-, sjálvstýris- og sambandsflokkin.

Hetta sama hendi aftaná valið í 1966, tá hesir sumu flokkar aftur komu í meirality.

Tað er ikki ov mikið sagt, at ongandi í Føroya søgu er so nógv avrikið, sum tá ið P. M. Dam var løgmaður á fyrsta sinni, og hetta sama er við at taka seg upp aftur, nú hann aftur situr í sama sessi.

Tað var ikki lystiligt at taka við sum lögmaður í 1959, so illa tað var státt á øllum økjum og so nógv vit vóru komnir til afturs. Stórnað at loysa lógu har í rúgvuvís; men hóast útlitið var alt annað enn ljóst, varð farið til verka, og úrslitini komu — eitt stóruslitið fyrri og annað eftir.

Skip komu í hópatali sum á ongum sinni á landi, stórutbyggingar fóru fram uppí áður, nýggi sosial lóggáva varð framd, stórutbygging

FRÁ MARINUSTØÐINI

Nógvir skotskir trolarar undir Føroyum

Helikoptarin hentur til sjúkraflyting innanoygga.

Talið av skotskum trolarum undir Føroyum er økt munandi seinastu 14 dagarnar og talið av trolarum sum fiska beint úttanfyri fiskimarkið liggur um 40.

Tað er serliga tað góða veðrið, sum hevur verið orsøkin til hetta og tað, at teir hava fingið fittliga nóg.

Ein russiskur missiljagari av sonnevda KOTLIN slagnum, ein stórri sleipibátur og oljuskip hava ligið undir Fugloyinni nakrar dagar.

Franska uppmálingarskipið PAUL GOFFENZY kemur á Havnina mánadagin 12. august fyrrapartin. Skipið hevur fingist við uppmátingar og annað oceanografisk arbeiði í Norður-atlantshavinum, m.a. undir Føroyum.

Á marinustøðini hava teir sett upp ein sonevndan facsimilemóttakara í samband við veðurtænastu. Hesin móttakarin skuldi gjørt møguleikarnar hjá Marinustøðini at givið betri veðurfrásagnir í Norðuratlantini og ikki minst

undir Føroyum, og kemur hetta at hava serligan týdning undir bjargingartiløkum.

Richard Jacobsen 60 ár

Hósdagin, ið fór — 8. august — var Richard Jacobsen, skipari, 60 ár.

Richard er í løtuni staddur í Grønlandi, har hann sum skipari á Viðoyinni flytir fisk millum Ravns Stóroy og Føroyingahavnina.

Tað hevur ikki altíð verið starv hansara at flyta fisk — heldur at veiða fisk, og tær eru hvørki fáar ella smáar, lastirnar hann við slupp, trolara og serstakliga Viðoyinni, hevur ført til lands.

Hann hevur verið sjómaður og veiðumaður til litar, av bestu og mest umtøktu skiparum.

Richard hevur eisini havt álitistørv á landi.

Við lögtingsvalið 1954 varð hann valdur á ting av javnaðarmonnum í Norðoyum, og røkti hann tingstarv til valið 1958 — og sum í øllum starvi hansara við skili og dugnaskapi.

Eitt skeið — 1955—1959 — sat hann í sóknarstýrinum í Klakksvík, harav hitt fyrsta árið sum formaður, og sum vanligt fekk hann eisini her greitt væl úr hondum.

Tað var júst undir sóknarstýrisetuni, at læknastríðið í Klakksvík fór fram. Hóliga fór hann til verka

Mikudagin 7. august flutti helikoptarin á Veðrinum ein sjúkling úr Mikinesi til Landssjúkrahúsið, og mánadagin 6. august var Teistin eftir einum enskum ornitologi, ið hevði brotið beinið á Mikinesi. Henda dag kundi helikoptarin ikki fara vegna mjørka.

Richard Jacobsen

og royndi sitt itarsta at fáa í lag eina loysn, so langt, ið gjørligt var undir teimum serskildu umstøðum, kundi verða øllum þørtum at gagni og til vildar.

Skil og skynsemi, ruddulig og hólígr fram, framburðstráan og avrekshugar hava verið eyðkenni Richards í dagliga virki hansara á sjógv og landi.

Tær sendast bestu kvøður yvir um hav á 60 ára degnum.

Vinn.